

Laurentovy řady, izolované singularity a rezidua

Zadání

1. Určete koeficienty u mocnin $(z-i)^{-10}$, $(z-i)^{-1}$, $(z-i)^1$ a $(z-i)^2$ v Laurentově řadě

$$\sum_{n=-4}^{\infty} \frac{n+2}{2^n} (z-i)^{3n+8}.$$

2. (a) Laurentova řada

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} a_n (z+4)^n$$

má vnitřní poloměr konvergence $r = 3$ a vnější $R = 9$. Konverguje v bodě $z = -6$?

- (b) Laurentova řada

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} a_n (z-i)^n$$

má vnitřní poloměr konvergence $r = 1$ a vnější $R = 4$. Konverguje v bodě $z = 2$?

3. Nalezněte rozvoj funkce

$$f(z) = \frac{e^{2z}}{(z-1)^3}$$

do Laurentovy řady na co největším prstencovém okolí bodu 1 a toto okolí určete.

4. Rozviňte funkci

$$f(z) = \frac{1}{(z+5)(z-3)^4(z^2+2z-15)^2}$$

do Laurentovy řady na maximálním prstencovém okolí bodu $z_0 = 3$ a určete jeho parametry.

5. Nalezněte rozvoj funkce

$$f(z) = \frac{e^{3z-1}}{z^2}$$

do Laurentovy řady na co největším okolí nekonečna a toto okolí určete.

6. Rozložte funkci $f(z) = \frac{1}{z^3-z^2}$ do Laurentovy řady

(a) na prstencovém okolí bodu $z_0 = 1$;

(b) na okolí bodu $z_0 = \infty$.

7. Rozložte funkci $f(z) = \frac{1}{(z-1)^2(z-3)}$ do Laurentovy řady na mezikruží daném nerovnostmi $1 < |z| < 3$.

8. Určete typ izolované singularity funkce $f(z)$ v bodě z_0 , jestliže

(a) $f(z) = \sum_{n=-5}^{+\infty} \frac{n^2+5n}{2^n} (z-3i)^{2n}$ na $P(3i)$ a $z_0 = 3i$;

(b) $f(z) = \sum_{n=-\infty}^3 \frac{(-1)^n}{|n|!} z^{n+1}$ na $P(0)$ a $z_0 = 0$;

(c) $f(z) = -\frac{9}{(z+2)^5} + \frac{8}{(z+2)^3} - \frac{3}{(z+2)^2} + \sum_{n=-3}^{\infty} n^2 (z+2)^{3n+4}$ na $P(-2)$ a $z_0 = -2$;

(d) $f(z) = \frac{2}{(z-i)^3} + \frac{1}{z-i} + \sum_{n=-5}^{\infty} (n+3)(z-i)^{2n+7}$ na $P(i)$ a $z_0 = i$.

9. Určete koeficient $\alpha \in \mathbb{C}$ a exponent $k \in \mathbb{Z}$ tak, aby funkce

$$f(z) = \frac{\alpha}{(z-1)^k} + \frac{7}{3(z-1)^2} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(z-1)^{n-3}}{3^n}, \quad z \in P(1),$$

měla v bodě 1 jednoduchý pól.

10. Vyšetřete všechny izolované singularity (v $\mathbb{C}$) funkce $f(z)$, jestliže

(a) $f(z) = \frac{z+i}{(z^2+1)^2}$

(b) $f(z) = \frac{z+i}{z^4+2z^2+1}$;

(c) $f(z) = \frac{\sin z + z - \pi}{z^2(z-\pi)^4}$

(d) $f(z) = \frac{(e^z-1)(1-\cos z)^4}{z^{11}}$

(e) $f(z) = \frac{1-\cos z}{z^5(1-e^{iz})}$

(f) $f(z) = \frac{e^{iz} - i - \cos z}{(1-\sin z)^2(z-\frac{\pi}{2})}$

(g) $f(z) = \frac{1}{\sin^2 \frac{1}{z}}$;

(h) $f(z) = \frac{1}{z^5(2-\cos z)(z-3)}$.

11. Určete reziduum funkce $f(z)$ v bodě z_0 , jestliže

(a) $f(z) = \sum_{n=3}^{+\infty} \frac{n^2}{3^{n-2}} (z+1)^{n-7}$ na $P(-1)$ a $z_0 = -1$;

(b) $f(z) = \sum_{n=-3}^{+\infty} \frac{(-6)^n}{n!} (z-i)^{2n-4}$ na $P(i)$ a $z_0 = i$;

(c) $f(z) = \sum_{n=0}^{+\infty} \frac{(-1)^n}{n+1} z^{n^2-10}$ na $P(0)$ a $z_0 = 0$;

(d) $f(z) = \sum_{n=-10}^{+\infty} \frac{n+2}{2^n} z^{n^2-n-3}$ na $P(0)$ a $z_0 = 0$;

(e) $f(z) = \frac{3}{(z+2)^2} + \frac{2}{z+2} + \sum_{n=-3}^{\infty} n^2 (z+2)^{3n+5}$ na $P(-2)$ a $z_0 = -2$;

(f) $f(z) = \frac{2}{z^3} + \sum_{n=-3}^{\infty} (n+1)z^{2n+4}$ na $P(0)$ a $z_0 = 0$.

12. Určete koeficient $\alpha \in \mathbb{C}$ a exponent $k \in \mathbb{Z}$ tak, aby platilo

$$\operatorname{res}_1 \left(\frac{\alpha}{(z-1)^k} + \frac{2}{3(z-1)^3} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(z-1)^{n-3}}{3^n} \right) = \frac{4}{9}.$$

13. Spočítejte reziduum.

(a) $\operatorname{res}_\pi \frac{\cos z}{z(z-\pi)^2}$

(b) $\operatorname{res}_0 \frac{\cos z}{z(z-\pi)^2}$

(c) $\operatorname{res}_{\frac{\pi}{2}} \frac{e^{iz}}{\sin(2z)}$

(d) $\operatorname{res}_0 \frac{\sin z}{e^z - 1 - z}$

(e) $\operatorname{res}_0 \frac{z^2}{1 - \cos z}$

14. Vyšetřete všechny izolované singularity (v $\mathbb{C}$) funkce $f(z)$ a spočtěte v nich reziduum, jestliže

(a) $f(z) = \frac{\cos z}{z^2(z-\pi)}$;

(b) $f(z) = \frac{z+1}{z^4+z^3-2z^2}$;

(c) $f(z) = \frac{z+1}{1-e^{2\pi iz}}$;

(d) $f(z) = \frac{1}{z \sin z}$;

(e) $f(z) = \frac{\sin^2 z}{z(2\pi-z)^3}$;

(f) $f(z) = \frac{1}{\sin z + \cos z}$.

15. Nalezněte hlavní část Laurentovy řady funkce $f(z) = \frac{z - \sin z}{z^5}$ na prstencovém okolí bodu 0 a určete $\operatorname{res}_0 f(z)$.

16. Je dána funkce

$$f(z) = \frac{1}{z^8 - 4z^6}.$$

(a) Nalezněte Laurentovu řadu funkce $f(z)$ v maximálním prstencovém okolí bodu $z_0 = 0$ a toto okolí určete.

(b) Vyšetřete všechny izolované singularity (v $\mathbb{C}$) funkce $f(z)$.

(c) Vypočtěte rezidua ve všech izolovaných singularitách.

17. Je dána funkce

$$f(z) = \frac{z+1}{z(1-z)^2}.$$

(a) Nalezněte Laurentovu řadu funkce $f(z)$ v maximálním prstencovém okolí bodu $z_0 = 0$ a toto okolí určete.

(b) Klasifikujte všechny izolované singularity (v $\mathbb{C}$) funkcí

$$g(z) = \frac{1}{z^{20}} f(z) \quad \text{a} \quad h(z) = \frac{1}{z^{20}} + f(z).$$

Dále nalezněte reziduum funkcí $g(z)$ a $h(z)$ v bodě $z_0 = 0$.

Výsledky

1. Ať a_n je koeficient u $(z - i)^n$. Pak $a_{-10} = 0$, $a_{-1} = -8$, $a_1 = 0$ a $a_2 = 0$.
2. (a) Ne.
(b) Ano.
3. $\sum_{n=-3}^{+\infty} \frac{2^{n+3}e^2}{(n+3)!} (z - 1)^n$ pro $0 < |z - 1|$.
4. $f(z) = \frac{1}{2} \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^n}{8^{n+1}} n(n-1)(z-3)^{n-6}$ pro $0 < |z-3| < 8$ (tj. $r = 0$ a $R = 8$)
5. $\sum_{n=-2}^{+\infty} \frac{3^{n+2}e^{-1}}{(n+2)!} z^n$ pro $0 < |z|$.
6. (a) $f(z) = \sum_{n=-1}^{\infty} (-1)^{n+1} (n+2)(z-1)^n$ pro $0 < |z-1| < 1$.
(b) $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} z^{-n-3}$ pro $|z| > 1$.
7. $f(z) = -\frac{1}{4} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{2n+1}{z^{n+1}} - \frac{1}{4} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{3^{n+1}}$ pro $1 < |z| < 3$.
8. (a) Pól řádu -8 .
(b) Podstatná singularita.
(c) Pól řádu 3 .
(d) Odstranitelná singularita.
9. $k = 2$, $a = -\frac{8}{3}$
10. (a) Bod i je pól řádu 2 . Bod $-i$ je pól řádu 1 .
(b) $-i$ je jednoduchý pól, i je dvojnásobný pól.
(c) Bod 0 je pól řádu 2 . Bod π je pól řádu 1 .
(d) Bod 0 je pól řádu 2 .
(e) Body $2k\pi$ pro $k \neq 0$ jsou odstranitelné singularity. Bod 0 je pól řádu 4 .
(f) Body $\frac{\pi}{2} + 2k\pi$ pro $k \in \mathbb{Z}$ jsou póly řádu 2 . Bod $\frac{\pi}{2}$ je pól řádu 3 .
(g) $z_k = \frac{1}{k\pi}$, $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$, jsou póly řádu 2 (bod $z = 0$ není izolovaná singularita funkce $f(z)$).
(h) 0 pětinásobný pól, 3 jednoduchý pól a $2k\pi \pm i \ln(2 + \sqrt{3})$, kde $k \in \mathbb{Z}$, jsou jednoduché póly.
11. (a) $\operatorname{res}_{-1} f(z) = \frac{4}{9}$
(b) $\operatorname{res}_i f(z) = 0$
(c) $\operatorname{res}_0 f(z) = -\frac{1}{4}$
(d) $\operatorname{res}_0 f(z) = 3$
(e) $\operatorname{res}_{-2} f(z) = 6$
(f) $\operatorname{res}_0 f(z) = 0$
12. $k = 1$ a $\alpha = \frac{1}{3}$

13. (a) $\frac{1}{\pi^2}$
 (b) $\frac{1}{\pi^2}$
 (c) $-\frac{i}{2}$
 (d) 2
 (e) 0
14. (a) 0 je pól řádu 2, π je pól řádu 1, $\operatorname{res}_0 f(z) = \operatorname{res}_\pi f(z) = -\frac{1}{\pi^2}$;
 (b) 0 je pól řádu 2, -2 a 1 jsou póly řádu 1, $\operatorname{res}_0 f(z) = -\frac{3}{4}$, $\operatorname{res}_{-2} f(z) = \frac{1}{12}$
 a $\operatorname{res}_1 f(z) = \frac{2}{3}$;
 (c) $z = -1$ je odstranitelná singularita, $z = k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$ je pól řádu 1, $\operatorname{res}_{-1} f(z) = 0$ a $\operatorname{res}_k f(z) = \frac{k+1}{-2\pi i}$;
 (d) $z = 0$ je pól řádu 2, $z = k\pi$, kde $k \in \mathbb{Z} \setminus \{0\}$, je pól řádu 1, $\operatorname{res}_0 f(z) = 0$
 a $\operatorname{res}_{k\pi} f(z) = \frac{(-1)^k}{k\pi}$;
 (e) 0 je odstranitelná singularita, 2π je pól řádu 1, $\operatorname{res}_0 f(z) = 0$ a $\operatorname{res}_{2\pi} f(z) = \frac{1}{2\pi}$;
 (f) $z_k = -\frac{\pi}{4} + k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$, jsou jednoduché póly, $\operatorname{res}_{z_k} = \frac{(-1)^k}{\sqrt{2}}$.
15. Hlavní část je $\frac{1}{3!} \frac{1}{z^2}$; $\operatorname{res}_0 f(z) = 0$.
16. (a) $f(z) = \sum_{n=-3}^{\infty} -\frac{z^{2n}}{4^{n+4}}$ pro $0 < |z| < 2$.
 (b) 0 je pól řádu 6 a ± 2 jsou póly řádu 1.
 (c) $\operatorname{res}_{-2} f(z) = -\frac{1}{2^8}$, $\operatorname{res}_0 f(z) = 0$, $\operatorname{res}_2 f(z) = \frac{1}{2^8}$.
17. (a) $\frac{1}{z} + \sum_{n=0}^{\infty} (2n+3)z^n$ pro $0 < |z| < 1$.
 (b) Funkce g má v 0 pól řádu 21 a v 1 pól řádu 2, funkce h má v 0 pól řádu 20 a v 1 pól řádu 2, $\operatorname{res}_0 g(z) = 41$ a $\operatorname{res}_0 h(z) = 1$.